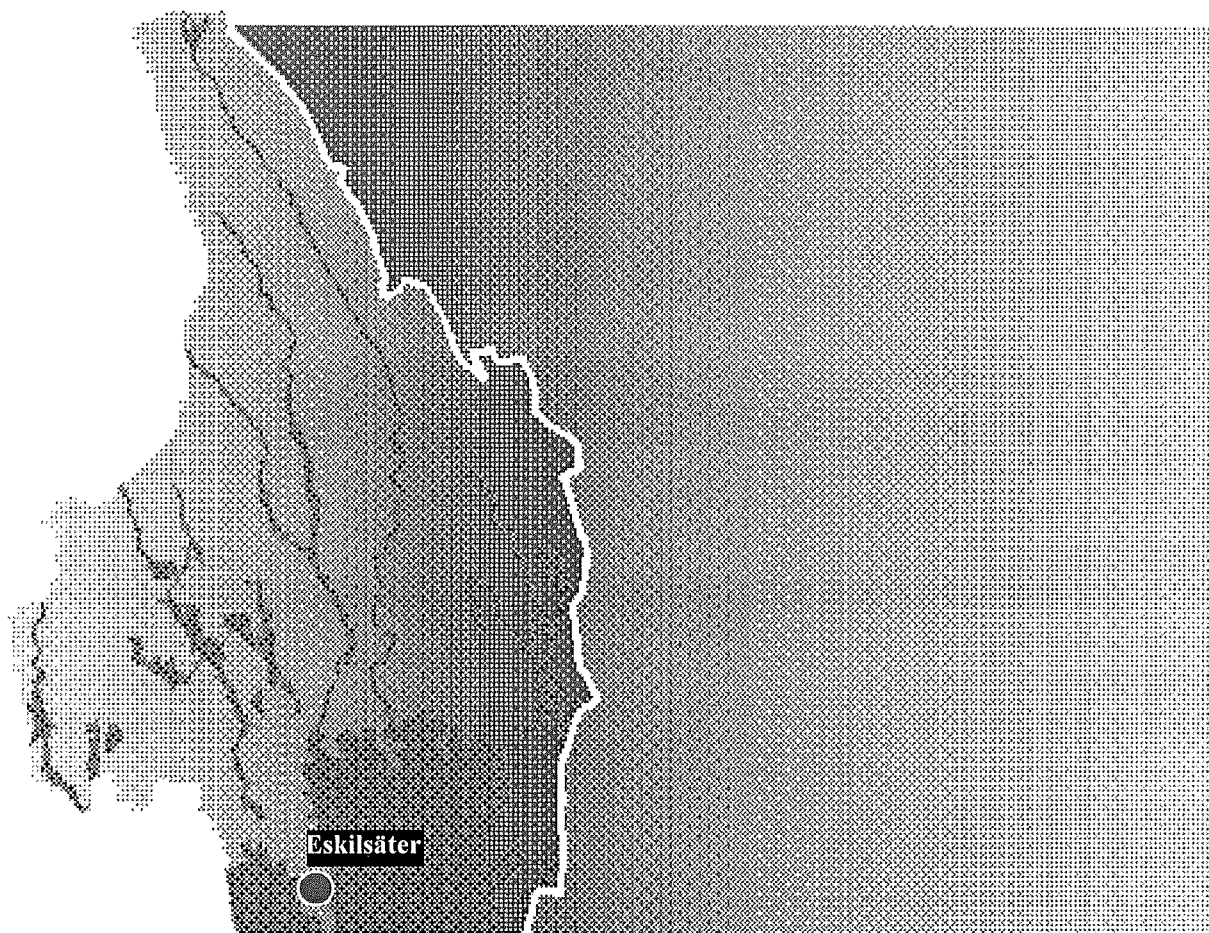

Hans Olsson

Schaktkontroll vid Eskilsäters kyrka

Eskilsäters socken, Sjöfle kommun, Värmlands län

Internrapport 2000:8

Kulturmiljövårdsenheten

Anteckningar från arkeologisk schaktkontroll vid Eskilsäters kyrka 2000

Tisdag och onsdag 19- 20 september. Entreprenörer vid grävningen var Arnells i Säfte. Vi började gräva från NV delen av kyrktornet och ut mot gången (1). Schaktet grävdes mellan 0,6 – 0,7 meter under grästorven. 3,5 meter ut från tornet fanns en del mindre stenar. 7 meter ut fanns en ansamling stenar, en 0,3 meter lång, en 0,6 meter lång och en 0,5 x 0,5 meter stor. Tillsammans med dessa fanns en del gammalt och trasigt takskeer. Det troliga är att detta är överblivet material som dumpats här. Stenarna grävdes bort.

Fortsatte sedan vid (2). Omkring 0,3 meter under ytan, vid kyrkväggen och 0,5 meter ut, är en gjuten betongklack. Denna användes sedan som mått då schaktet grävdes 0,2 meter under betongklackens topp. Där schaktet grävdes fanns först singel och under detta rörledning av tegel. Under ledningen var ren sand. Så såg det sedan ut hela vägen fram till (3). Schaktövervakningen skedde inte på hela denna sträcka. Istället gjordes fyra stickprov för att konstatera hur det såg ut.

Vid (3) påträffades ett kollager (se skiss). Kollagret, som max var 2 cm tjockt, låg delvis på berg och 33 cm under grästorven. Kollagret verkade till stora delar orört, utom närmast väggen där det var bortgrävt. I kollagret fanns enstaka skärvstenar och skörbrända stenar. Dessa var dock svåra att skilja från singel vilket gör det hela något vanskligt. Inga fynd gjordes i kollagret. Direkt ovanpå fanns åtminstone två, 0,1 – 0,15 meter stora och flata stenar. På samma nivå fanns även tre handsmidda spikar samt en bit sentida fönsterglas. Dessa låg inte i utan ovanpå kollagret. En av spikarna var tydligt böjd, som om den vore urdragen ur trä. Kollagret lämnades orört utöver att ett kolprov togs.

Vid (4) fanns ingen gjuten betongklack. Här återfanns även äldre grundstenar till kyrkan. Dessa lämnades som de var och schaktet grävdes längre ut från kyrkväggen.

På kyrkans södra sida fanns betydligt mer kalkputs i marken än vad som var fallet på den norra sidan. Putsen låg dock omrörd med annat material.

Enligt de skisser som jag fått mig tillsänt, skulle sedan schaktet gå rätt igenom en "kista" innehållande flera begravningar (5). Kistan markerades med ett antal stenar, synliga i ytan. Stenarna i ytan plockades bort och lades på ett sådant sätt att de lätt kunde läggas tillbaks på samma plats. Sedan vidtog grävning. Direkt under grästorven påträffades mycket ben. Påträffade ben samlades på ett ställe och sedan avbröts grävningen. Istället fortsatte grävningen utanför kistan för att se om inte det gamla schaktet gick där istället. Det visade sig att så var fallet. Benen lades tillbaka och täcktes över med jord.

Innan schaktkontrollen avslutades gjordes en kontroll framför kyrktornet. Här grävdes schaktet cirka 0,8 meter ut från tornet. Jorden bestod enbart av grus.

Hans Olsson
Antikvarie

ESKILSÄTERS KYRKA

Restaurerad 1950-52.

Skala 1:100.
0 5 10 m.

